

Danmarks Naturfredningsforening

Lyngby-Taarbæk lokalkomite

Lokalkomiteens beretning på årsmødet den 5. november 2003.

Jeg er glad for atter i år at kunne sige, at det forløbne år har været et godt år for naturen og miljøet i Lyngby-Taarbæk.

Sidste år kunne jeg oplyse, at fredningssagen for den grønne landskabskile mellem Ermelunden og Lyngby Sø nu endelig var afsluttet, og at vi ikke alene fik reddet Fæstningskanalen og Kanalparken, men også fik fredet hele landskabskilen fra Ermelunden til Lyngby Sø.

I år kan vi glæde os over, at fredningssagen for Borrebakken, Brede Bakke samt Troldehøj nu er afsluttet til alle parter tilfredshed. Hermed er fredningernes årti i Lyngby-Taarbæk forbi, idet vi fra 1993 til i år har fået fredet både Mølleådalene fra Lyngby Sø til Øresund, Ermelundskilen, Borrebakken, Brede Bakke og Troldehøj. Og der er i øjeblikket ikke planer om nye fredningssager i kommunen.

Vi foreslog i foråret, at en del af Tordals Mose blev genoprettet som mose. Størstedelen af mosen er fyldt op med overskudsjord, mens resten - ca. 8.000 m² - er blevet afvandet, så stort set al mosevegetationen er forsvundet. Ved at hæve vandstanden godt en halv meter vil mosen kunne genskabes. Lyngby-Taarbæk Kommune har været positiv over for forslaget, og Fredningsnævnet har godkendt projektet, der forventes gennemført med støtte fra amtets naturgenopretningsmidler. Vi regner således med, at træerne i mosen kan fældes og fjernes i vinter, så mosen kan stå under vand i det tidlige forår. Vi forventer hermed at kunne genskabe et værdifuldt naturområde med et meget rigt plante- og dyreliv.

Vi protesterede i foråret kraftigt i Det Grønne Område over, at en kilde i Tordals Mose, var blevet væk. Her har man nemlig hidtil kunnet opleve en af de ganske få kilder i kommunen, der endnu ikke er udtørret på grund af dræning og vandindvinding. Kilden springer op af jorden i Ermelunden og løber ned til Tordals Mose. Undervejs passerer kilden den idylliske grusvej, der går fra Hvidegården og ned til Ermelundsstien.

Den strømmende kilde over grusvejen har i mange år været en af de dejlige oplevelser på turen gennem Tordals Mose, og ofte sad der fugle på grusvejen for at slukke tørsten eller bade i kilden. Det var slut i foråret, da kommunen lagde kilden ned i et kloakrør. Men lokalkomiteens protest blev hørt. I september måned blev kloakrøret fjernet og flade marksten lagt hen over grusvejen, så kilden atter kan løbe hen over grusvejen til glæde for såvel fugle som mennesker.

Naturgenopretningsprojektet for Furesøen kom endelig i gang i maj, og vi håber nu at få en meget renere Furesø inden for en overskuelig fremtid. Der vil nu i mange år fremover blive ledt ilt ned på bunden af søen om sommeren for at forhindre iltsvind og frigørelse af fosfor fra bundsedimentet. Derudover foretages der opfiskning af "skidtfisk" for at øge mængden af dyreplankton, så de kan æde de alger, der gør vandet i søen uklart. Målet er, at vandet skal blive så klart, at der kan vokse undervandsplanter ned til over 4 meters dybde.

I Bagsværd Sø er det planlagte naturgenopretningsprojekt derimod atter blevet udskudt på grund af tekniske problemer i de gennemførte pilotprojekter. Der vil nu blive iværksat et 3. pilotprojekt, som forhåbentlig kan føre til, at det fosforholdige sediment bliver pumpet op og afvandet for derefter at blive kørt til deponering på Prøvestenen.

Vi har også i år bekæmpet Kæmpe-Bjørnekloen i kommunen, og den er efterhånden blevet et sjældent syn. Vi forventer, at den vil være udryddet senest om 2 år. Men desværre breder andre invasive arter sig. Det gælder bl.a. Sildig Gyldenris, Kæmpe-Pileurt og Japansk Pileurt. Især Sildig Gyldenris har bredt sig eksplosivt bl.a. langs Helsingørmotorvejen og på Dyrehavegårds brakmarker. Problemet med Sildig Gyldenris er, at dens mange frø spredes over store afstande, at den også breder sig meget voldsomt vegetativt, og at den er i stand til at kvæle alle andre planter, så den hurtigt bliver den eneste plante på store områder. Hertil kommer, at den ikke ædes af græssende kvæg, men ovenikøbet får bedre muligheder for at brede sig både vegetativt og via frø, når kvæget æder dens konkurrenter og blotlægger jorden, så dens frø let kan spire.

Vi indgik i november sidste år en samarbejdsaftale med Jægersborg Statskovdistrikt om bekæmpelse af Sildig Gyldenris, Kæmpe-Pileurt og Japansk Pileurt i Ordrup Eng. Formålet var at få lokale borgere inddraget i skovdistriktets opgave med at pleje naturarealer. Vi opfordrede gennem lokalaviserne borgere til at melde sig til arbejdet, og vi fik hurtigt etableret en naturplejegruppe med ca. 10 borgere. Vi startede i januar og brugte et par timer på 3 lørdage til at slå Gyldenrisens omkring 1,5 m høje døde stængler med le for derefter at brænde dem af, så det ville blive muligt at slå de ny skud med le i sommer.

Vi startede med at slå Pileurterne den 4. maj og Gyldenrisen omkring 1. juni, og vi har slået dem ca. hver anden uge. Midt i juli gik kvæget i gang med at æde pileurterne, og de er siden da været bidt helt ned til jordoverfladen. Gyldenrisen derimod har vi fortsat måttet slå indtil slutningen af august.

Vi er meget tilfredse med resultatet af plejeindsatsen, idet Ordrup eng nu ligner en "rigtig" eng, efter at de høje planter er forsvundet. Vi forventer, at vi allerede til næste år vil kunne registrere, at både Pileurterne og Gyldenrisen er på kraftigt tilbagetog i engen.

Vi har også kontaktet DTU for at få stoppet Gyldenrisens udbredelse på dets arealer, og vi håber endvidere på en aftale om bekæmpelse på kommunens arealer. Vi kan allerede nu konstatere, at slåning af Gyldenrisen i juli måned svækker den kraftigt, og at det er en meget overkommelig bekæmpelsesmetode de steder i kommunen, hvor den endnu kun findes i spredte bestande.

Anni Dalgas fra lokalkomiteen er Danmarks Naturfredningsforenings medlem af Brugerrådet for Jægersborg Skovdistrikt nord, der bl.a. dækker Dyrehaven. Der er nedsat brugerråd for alle statskovdistrikter, og brugerrådene har til formål at styrke de lokale brugeres engagement i driften og benyttelsen af befolkningens skove og øge brugernes indflydelse herpå.

Jægersborg Skovdistrikt fremlagde i 1998 et projekt for etablering af 3 badestrande ved Springforbi. Danmarks Naturfredningsforening konkluderede i sin Strandvejsrapport "Visioner for Strandvejen og Øresundskysten", at Jægersborg Statskovdistrikts forslag om etablering af 3 badestrande ved Springforbi indebærer massive konstruktioner til at holde på sandet, som virker uacceptabelt kunstige og fremmedartede i området. Det anbefales i stedet, at der arbejdes videre med et projekt, der er tilpasset kystens særlige karakter på dette sted, og som indebærer anlæggelse af en eller to gode badebroer i området. Skovdistriktets projekt blev aktuelt igen sidste år, men er nu stillet i bero igen. I stedet arbejdes der med planer om at udvide Bellevue Strandbad mod syd. Et forslag der blev omtalt i dagbladene i sidste uge.

I det forgangne år har vi dog også haft en meget kedelig sag. Det drejer sig om, at kommunalbestyrelsen i strid med loven har meddelt dispensation til virksomheden Haldor Topsøe A/S, så den kan etablere et stort parkeringsanlæg i Ravnholm. I 1992 vedtog kommunalbestyrelsen lokalplan 99, der alene omfatter virksomheden Haldor Topsøe A/S.

I lokalplanen fik Haldor Topsøe A/S tilladelse til at udvide med ca. 8.000 m² etageareal, og bygningerne blev tilladt så høje, at de ødelagde værdifulde landskabsoplevelser i Mølleådalens bl.a. udsigten fra Ravnholmstien og stien langs Nærumbanen til de skovbevoksede skrænter i ”Det danske Schweiz” på den anden side af ådalen.

Som delvis kompensation for tabet af disse værdifulde landskabsoplevelser skulle den østlige del af grunden, hvor der nu er parkering, omdannes til et grønt område, idet parkeringen skulle placeres i parkeringskælder under den ny bebyggelse.

Nu har kommunalbestyrelsen imidlertid i strid med loven meddelt dispensation fra lokalplanen både til etablering af et parkeringsanlæg i det område, der skulle friholdes for bebyggelse og parkering og til etablering af auditorier m.m. i kælderetagen, hvor der ifølge lokalplanen skulle indrettes parkeringskælder. Da der er tale om videregående afvigelser fra lokalplanen kræver det ifølge lov om planlægning, at der skal udarbejdes en ny lokalplan. Det har kommunen som nævnt ikke gjort.

Og vi har også klaget over kommunalbestyrelsens dispensation fra naturbeskyttelsesloven til at placere parkeringsanlægget inden for den reducerede åbeskyttelseslinie, da der ikke foreligger de ganske særlige forhold, der kan begrunde en dispensation. Parkeringen kan jo blot placeres i parkeringskælder under det nye byggeri, sådan som lokalplanen kræver.

Vi finder det forkasteligt, at kommunalbestyrelsen sælger ud af de naturforbedringer, de lagde ind i lokalplan 99 som kompensation for udvidelsen på 8.000 m². Og ved at tillade at kælderetagen anvendes til auditorier m.m. får Haldor Topsøe reelt mulighed for at udvide med 16.000 m² i stedet for lokalplanens 8.000 m², fordi kælderarealer ikke indgår i opgørelsen af etagearealet. Vi ser nu frem til Naturklagenævnets afgørelse, som vi forventer vil føre til ophævelse af kommunens dispensationer.

Vi har fremsendt en lang række bemærkninger til kommunens strategi 2003 om både byudvikling, Agenda 21 og trafik. Agenda 21 strategien skal være med til at sikre en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede. Vi efterlyser en vision for kommunens Agenda 21-arbejde i strategien, og foreslår, at Lyngby-Taarbæk Kommune bliver en foregangskommune inden for natur og miljø på udvalgte områder i et samarbejde med bl.a. DTU samt lokale virksomheder og foreninger.

Med hensyn til byudvikling, finder vi det af meget stor betydning, at det grønne bælte langs vestsiden af Helsingørmotorvejen i Lyngby-Taarbæk fra Jægersborgvej til Mølleådalens bevares som naturområde. Dette grønne bælte er levested og spredningskorridor for mange ret sjældne insekter og planter. Her findes bl.a. den største bestand af blåfugle i kommunen samt en bestand af den sjældne Dværghblåfugl - Danmarks mindste sommerfugl. Endvidere er det grønne bælte et særligt kendetegn for Helsingørmotorvejen i Lyngby-Taarbæk Kommune, og det vil gå tabt, hvis det ikke friholdes for byggeri og anlæg herunder ridehal og kommunal driftsplads.

Vi finder også, at der er behov for anvendelse og udvikling af en mere skånsom naturpleje i kommunens grønne områder for at sikre et rigt og varieret plante- og dyreliv i fremtiden.

På trafikområdet indeholder strategien til vores store tilfredshed en ambitiøs vision, der lægger en klar kurs for den fremtidige trafikstrategi, og vi anbefaler bl.a. at Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder for en forlængelse af Nærumbanen til Lyngby Station, så den bliver attraktiv for flere rejsende, herunder pendlere til det nye amts-gymnasium i Nærum. Vi har endvidere anbefalet en indsats for at få reduceret støjgenerne fra motorvejene bl.a. i Mølleådalens og Hjortekær.

Også i år har en række borgere været aktive med at registrere plante- og dyrelivet på en række lokaliteter i kommunen bl.a. på Hvidegårdens græsmarker, på Brede Bakke, i Mølleådalens ved

Ravnholm, i Spurveskulsskoven og i Dyrehavens Indelukke. Gruppen er åben for alle, så hvis nogen af jer har lyst til at være med til at registre plante- og dyrelivet, skal I bare sige til.

Vi har også lavet en række arrangementer: Jul med Naturfredningsforeningen i Fuglevad Vandmølle, Vintertur til Kaningården og Næsseslottet, Ugletur i Dyrehaven, Nattergaletur langs Mølleåen, De vilde Blomsters Dag i Brede Bakker, 2 ture i Ordrup Eng, Flagermustur i Sorgenfri Slotspark, Familiesvampetur til Bøllemosen samt Brunsttur i Dyrehaven. Der har generelt været mange deltagere på turene.

Vi har i det forløbne år holdt en række møder med Teknisk Forvaltning, hvor vi har drøftet en lang række sager af fælles interesse bl.a. naturpleje i Lyngby Åmose, etablering af stiforbindelse langs Fæstningskanalen fra Lyngby Hovedgade til Sorgenfrivej og etablering af vandindvindingsboring ved Fortunfortet.

Det ligger os også meget på sinde at få en bedre beskyttelse af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer i kommunen. Vi tog derfor i januar initiativ til stiftelse af en ny forening, der havde dette som sit særlige interesseområde. Foreningen fik navnet Bygningskultur Foreningen i Lyngby-Taarbæk og har allerede taget en række gode initiativer.

Vi fik i øvrigt medhold i en sag om opførelse af et erstatningsbyggeri på ejendommen Sørø ved Bagsværd Sø, der ville skæmme det værdifulde kulturmiljø ved Bagsværd Sø. Lokalkomiteen klagede 2 gange til Naturklagenævnet men tabte begge klager. Vi anbefalede derefter sammen med ejeren et alternativt projekt, der passede til den eksisterende byggestil, men kommunen sagde nej. Så klagede ejeren til Naturklagenævnet med vores støtte og så ophævede Naturklagenævnet kommunens afslag. Så i den sidste ende lykkedes det os alligevel at få forhindret gennemførelsen af det skæmmende projekt.

Danmarks Naturfredningsforening har i år ført en kampagne for at skabe øget kendskab til foreningens arbejde. Her i kommunen har vi haft en plancheudstilling på Stadsbiblioteket og omdelt gratis materiale på Lyngby Hovedgade. Gennem vores snak med de forbipasserende blev det klart, at især unge familier har et ringe kendskab til foreningens arbejde, men er meget interesserede i vores arbejde. Vi vil derfor i det kommende år overveje, hvordan vi kan forbedre kendskabet til vores arbejde især hos børnefamilierne i kommunen.

Vi har fået vores egen hjemmeside på internettet, hvor du kan læse mere om vores arbejde og vores arrangementer. Adressen er www.dn.dk/sw2060.asp

Lokalkomiteen har 9 medlemmer: Hans Nielsen (formand), Jørgen O. Rasmussen (næstformand), Thomas Jensen (sekretær), Anni H. Dalgas, Vibeke Kiil, Tove Falk-Sørensen, Niels Heding, Viggo Nielsen og Gerd Lemvig samt 3 suppleanter Vibeke Horsten, Svend Henriksen og Lilli Jensen.

Ifølge foreningens love må der højst være 9 medlemmer i lokalkomiteen, men der må være et ubegrænset antal suppleanter. Så stil endelig op, hvis du har lyst til at deltage i arbejdet. Suppleanterne deltager nemlig i møderne på lige fod med medlemmerne, da vi ikke plejer at stemme om sagerne.

Vi vil gerne have forslag fra jer til sager, ture, arrangementer og temaer, som vi kan tage op i det kommende år til gavn for vores natur og miljø.